

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

Για τον κ. Πρωθυπουργό

Θέμα: Βελτίωση της νομοπαραγωγικής δράσης της Κυβέρνησης

Η μελέτη της νομοθετικής παραγωγής της Κυβέρνησης κατά τα έτη 1975 - 1993 έδειξε πως υπάρχουν συμπτώματα σοβαρών παθολογιών, που δημιουργούν θεσμικές, πολιτικές και οικονομικές παρενέργειες. Η κατάσταση αυτή εκτιμάται ότι τείνει να νομιμοποιηθεί γιατί δεν έχουν αναπτυχθεί αντίρροπες τάσεις ούτε έχουν καθιερωθεί διαδικασίες που θα περιορίζαν τα συμπτώματα αυτά.

Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

- Κατά την άνω περίοδο δημοσιεύθηκαν 2178 νόμοι και 32995 Προεδρικά Διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις και πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Η πλημμυρίδα αυτή πλήττει την ασφάλεια του δικαίου, η οποία εδράζεται στη γνώση του τι ισχύει.
- Οι περισσότεροι νόμοι ήταν κυρωτικοί ή τροποποιητικοί, επομένως περιπτώσιολογικοί. Μόνον 3 στους 10 νόμους ρύθμιζαν ουσιαστικά θέματα.
- Οι περισσότεροι επίσης νόμοι δεν ήταν νομοτεχνικά ορθοί. Χρησιμοποιούσαν δυσνόητες εκφράσεις, ξύλινη γλώσσα και κακή ελληνική δημοτική. Μόνον 1 στους 10 νόμους ήταν ουσιαστικής και νομοθετικά ορθός.
- Επίσης στους περισσότερους νόμους παρεισέφρυναν άσχετες διατάξεις, πολλές φορές υπέρτερες των συναφών, οι οποίες πλήττουν την αρχή της ενότητας του νόμου.
- Παρατηρούνται πολλές εξουσιοδοτήσεις και μάλιστα πολλαπλής χρήσεως, μερικές από τις οποίες δεν αξιοποιήθηκαν με την έκδοση κανονιστικών πράξεων καθιστώντας έτσι ανενεργούς του σχετικού νόμους.
- Τέλος πουθενά δεν φαίνεται να υπάρχει μια κεντρική εξέταση της σκοπιμότητας κάθε νομοθετικής ρύθμισης ή αποτίμηση των ωφελειών σε αντιστοιχία με το κόστος τους.

Όλα αυτά δείχνουν πως είναι αναγκαίο να λάβουμε μέτρα για την βελτίωση και τον εξορθολογισμό της νομοθετικής παραγωγής.

Άλλωστε τέτοια μέτρα παίρνουν όλες οι προηγμένες χώρες και τα προωθούν με υποδείξεις τους και οι διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ.

Προτάσεις

1. Αποκάθαρση και Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας. Έργο μείζονος σημασίας. Το έχει αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (τομέας Δημόσιας Διοίκησης) και το έχει προεντάξει στον ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ.

Η Γραμματεία του ΚΛΕΙΣΘΕΝΗ πρέπει να επιταχύνει την υλοποίηση (ήδη έχω προτείνει να προωθηθεί με την γραπτή διαδικασία).

2. Καθιέρωση μιας προκοινοβουλευτικής διαδικασίας ελέγχου τουλάχιστον των νόμων και των προεδρικών διαταγμάτων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (Checklist).

Σας επισυνάπτω ενδεικτικά έναν κατάλογο 10 βασικών κριτηρίων ελέγχου μαζί με την περαιτέρω ανάλυση τους. Κάθε νομοθετική πρωτοβουλία προϋποθέτει απάντηση στα κριτήρια αυτά, η οποία θα ελέγχεται όταν προωθείται το νομοσχέδιο για κατάθεση στη Βουλή ή για υπογραφή στο Πρόεδρο της Δημοκρατίας (για τα Π.Δ).

Την προκοινοβουλευτική διαδικασία ελέγχου πρέπει να την αναλάβει η Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση αδυναμίας της μπορεί να την αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (τομέας Δημόσιας Διοίκησης).

3. Δημιουργία Εθνικής Επιτροπής αποτελούμενης από επιφανές επιστήμονες της Ελληνικής γλώσσας, για την μελέτη και διατύπωση κανόνων που πρέπει να ακολουθούν τα δημόσια κείμενα.

4. Βελτίωση της νομοτεχνικής επεξεργασίας από την Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, ώστε να είναι ουσιαστική και να διασφαλίζει την εναρμόνιση με το λοιπό Ελληνικό και Ευρωπαϊκό δίκαιο.

5. Εκπόνηση Καταλόγου Ελέγχου (Checklist) των σχεδίων νόμων, με βάση τις διεθνείς εμπειρίες αλλά και τις Ελληνικές ιδιαιτερότητες. Η επεξεργασία του Καταλόγου Ελέγχου θα αποτελεί προαπαιτούμενο της προώθησης των σχεδίων νόμων.

Το έργο αυτό μπορεί να το αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (τομέας Δημόσιας Διοίκησης).

6. Άλλες συμπληρωματικές δράσεις.

α. Σχεδίαση και υλοποίηση επιμορφωτικού προγράμματος για

-τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες των κομμάτων

-Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη των Υπουργείων

β. Εκπόνηση συνοπτικού, εύχρηστου οδηγού για τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων.

γ. Διεξαγωγή διεθνούς συνεδρίου με συμμετοχή ειδικών εμπειρογνομόνων από χώρες με εμπειρία στην εφαρμογή μεθόδων εξορθολογισμού της νομοθετικής παραγωγής.

δ. Μελέτη και εφαρμογή συγχρόνων ηλεκτρονικών συστημάτων υποστήριξης του προκοινοβουλευτικού ελέγχου.

ε. Δημιουργία σταθερών μηχανισμών στα Υπουργεία που θα ασχολούνται με την προετοιμασία του νομοθετικού έργου.

Όλες τις άνω συμπληρωματικές δράσεις μπορεί να τις αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (τομέας Δημόσιας Διοίκησης).

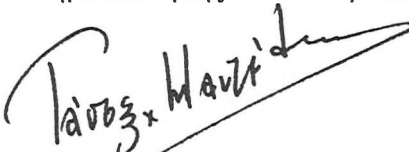
Χρηματοδότηση

Τα επιμέρους έργα που χρειάζονται για την υλοποίηση τους χρηματοδότηση μπορούν να καλυφθούν από την Τεχνική Βοήθεια του προγράμματος ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ σε συνδυασμό με τις εθνικές χρηματοδοτήσεις.

Χρονοδιάγραμμα

- Το έργο της αποκάθαρσης και κωδικοποίησης της νομοθεσίας μπορεί να υλοποιηθεί μέσα σε 30 μήνες αφότου ανατεθεί.
- Το έργο της καθιέρωσης της προκοινοβουλευτικής διαδικασίας ως και το συνδυαζόμενο με αυτό έργο της εκπόνησης του Καταλόγου Ελέγχου μπορεί να υλοποιηθεί μέσα σε 3 μήνες αφότου ληφθεί η σχετική απόφαση.
- Η Δημιουργία της Εθνικής Επιτροπής για την γλώσσα και η βελτίωση της λειτουργίας της KENE είναι άμεσα υλοποιήσιμες.
- Οι λοιπές συμπληρωματικές δράσεις, πλην της υποστήριξης με ηλεκτρονικά συστήματα, μπορούν να υλοποιηθούν μέσα σε 3 μήνες αφότου ληφθεί η σχετική απόφαση.
- Τέλος ο χρόνος υλοποίησης της υποστήριξης με ηλεκτρονικά συστήματα θα μπορεί να προσδιορισθεί αφού καθοριστούν προηγουμένως οι απαιτήσεις του συστήματος.

Ο Υφυπουργός
Εσωτερικών - Δημ. Διοίκησης-Αποκέντρωσης

Αναστάσιος Χ. Μαντέλης